

Kontaktinformasjon til forlag og forfattere står i pressemappe 2019 på www.brageprisen.no

Ytterligere opplysninger fås ved henvendelse til:

- Siri Ekestad Bauge, daglig leder, 40 89 03 15
- Kari Marstein, Bragerådets leder, 415 29 707

Vinnerne av Brageprisen 2019

Årets Bragepriser ble delt ut torsdag 21. november under en festforestilling i Dansens hus.

Skjønnlitteratur

Tittel: Full spredning

Forfatter: Nina Lykke

Forlag: Forlaget Oktober

Nina Lykke har en særegent god observasjonsevne og et herlig skråblikk på livet. I *Full spredning* følger hun opp den skarpe og mørke samtidsatiren vi kjenner fra *Nei og atter nei*, og gir oss en legeroman utenom det vanlige. Elin er fastlege. Hun er i midten av femtiårene. Og hun er oppgitt. Stadig oftere mister hun tålmodigheten med slitsomme og kravstore pasienter. Ektemannen Aksel er kun opptatt av ski og løping. I det hele tatt har jobben, ekteskapet og livet i det tidligere så trivelige rekkehusområdet Grenda mistet sin sjarm. Elin kjeder seg og bedøver misnøyen med litt for mye vin og endeløse såpeserier på TV. Men så en kveld sveiper hun tilfeldig forbi ungdomskjæresten Bjørn på Facebook, og vips er vin byttet ut med utroskap og nyvunnen spenning. Ved romanens start har Elin rømt fra både elsker, mann og rekkehus - og flyttet inn på legekantoret. Og det er en miks av hennes selvransakende betraktninger og generelle oppgitthet overfor alt og alle som bærer historien. *Full spredning* inneholder fandanivoldske betraktninger om mennesker som prøver å holde tritt. Romanen er samtidig en skarp og godmodig kommentar til et samfunn der velstand og overflod har gjort oss kravstore og dvaske. Hvermannsen forlanger et liv som evig unge, friske og lykkelige. *Full spredning* er en usedvanlig velskrevet og morsom roman. Lykke balanserer hårfint mellom stereotyp overdrivelse og emmen og flau gjenkjennelse. Karakterbeskrivelsene er helstøpte. Det er skarpt og presist skrevet. Det er nådeløst og avslørende. Rett og slett frydefull lesning!

Sakprosa

Tittel: Axel. Fra smokken til Ovn

Forfatter: Torgrim Eggen

Forlag: Cappelen Damm

«Axel var noe av en lystløgner, tross alt. Noen måtte gå ham i sømmene, faktasjekke ham litt og kanskje bringe opp historiene han av en eller annen grunn ikke fortalte. Lese brev, bøker og artikler, intervjuer og presseoppslag, snakke med øyenvitner og forsøke å få en sammenheng i livet og diktningen hans.» Det har Torgrim Eggen lyktes med. Ved å presentere nye kilder til Axel Jensens liv og verk, gir han oss et komplekst og spennende bilde av en myteomspunnet og legendarisk norsk forfatter. I biografien *Fra smokken til ovnen* - en tittel tatt fra Axel Jensens comeback-roman *Lul* (1992) - har Torgrim Eggen invitert oss på en lesefest der alle elementene er på plass: rikelig med alkohol og andre rusmidler, følelssvingninger fra ekstase til depresjon, trekantdramatikk og seriemonogami, arroganse og prestasjonsangst ispedd brå omslag fra fattigdom til feite honorarer. Når partyet er over og boken lest, våkner man opp fra et eventyrlig liv og et forfatterskap som ikke har gått ut på dato. En festopplevelse uten bakrus!

Åpen klasse: Bildebøker for voksne og barn

Tittel: Sult

Forfatter: Martin Ernstsens

Forlag: Minuskel forlag

Å skulle oversette en velkjent klassiker til et nytt format, krever mot og dyktighet. Martin Ernstsens viser begge deler i sin tegnede versjon av Knut Hamsuns *Sult*. I 1890-tallets Kristiania, «denne forunderlige by som ingen forlater før han har fått merke av den» møter vi en stadig mer desperat og sulten forfatter på jakt etter jobb, anerkjennelse, mat og kjærlighet. Skildringene av hovedpersonens liv er gjort med et dypt alvor, men samtidig er humoren aldri langt unna. I denne boken utnyttes tegneseriemediet til sitt fulle. Martin Ernstsens veksler mellom tidsriktige miljøskildringer fra Kristiania til fargerike feberfantasier i mer surrealistisk uttrykk. Som møtet med Ylajali stående foran en solgul måne eller Guds tunge pekefinger mot en utslitt og nedbrutt hovedperson. De ulike scenene holdes likevel innenfor samme univers gjennom et bevisst formspråk. Martin Ernstsens tegneserie er et ambisiøst prosjekt som står solid på egne ben. Den vil gi nye og gamle lesere av Knut Hamsuns klassiker en unik og særegen leseropplevelse, og markerer seg som et solid tilskudd til norsk tegneseriekunst.

Barne- og ungdomsbøker

Tittel: Draumar betyr ingenting

Forfatter: Ane Barmen

Forlag: Gyldendal

«folk som ikkje har mista nokon har ikkje peiling», tenker hovedpersonen Louise i Ane Barmens roman. Tapet av Tormod, minnene om det som var og tanken på det som aldri ble, preger Louise i alle situasjoner og relasjoner. *Draumar betyr ingenting* viser stor innsikt i hvordan sorgen kan oppleves som ensom fordi livet for andre går videre – men for den som sørger, får alt en annen farge. Romanen er likevel forunderlig lett å lese. Den viser hvordan Louise tenker og handler framfor å forklare, og intensiteten holdes oppe med et språklig driv og en vellykket komposisjon: Romanen veksler mellom nåtid og tilbakeblikk, og det som har skjedd, rulles gradvis opp slik at leseren etter hvert forstår mer av nåtidssituasjonen og samspillet Louise har til de rundt henne. Forholdet til de andre, både til vennene (gamle og nye), til familien og til Karen, som hun steller for på sykehjemmet, står sentralt. Også den gamle Karen bærer på sorg, og kontrasten og samtidig fellestrekkene mellom de to – den unge og den gamle, på hver sin side av livet – gir nye perspektiver på Louises tilværelse. Dialogen mellom personene er naturlig og uanstrengt, og de fine nyansene mellom liv og død, alvor og letthet, vennskap og kjærlighet, tar ungdoms livsverden på det største alvor.

Hedersprisen 2019

Edvard Hoem

Vinnaren av Hedersprisen 2019 har sagt om seg sjølv at han er svært var for stemningar og misstemningar, og at det er desse stemningane som er hans litterære råmateriale.

Heidersprisvinnaren har skrivne uforgløyemelege portrett av menneske, deira liv og virke, og han har ei eiga evne til å skildre gleda og slitet i all slags arbeid, til å utforske sosiale klassar og vise nyansane i ulike menneskeliv.

Heidersprisvinnaren har ei heilt eiga omsorg for karakterane sine, og han lar dei aldri stå fram som berre det eine eller det andre. Det er sagt om romanane til heidersprisvinnaren at dei er eit synleggjeringsprosjekt, at dei gir ei stemme til dei som ikkje har det.

Forfattaren viser stor solidaritet, ikkje berre som forfattar, men også som eit samfunnsengasjert menneske.

Årets heidersprisvinnar har rokke over mykje og har ein svært imponerande produksjon bak seg, som romanforfattar, dramatkar, salmediktar og Shakespeare-gjendiktar, og han har dei siste åra hatt ikkje berre årlege, men også svært omfangsrrike, utgivingar. Forfattaren vi skal heidre her i kveld, har også vore husdiktar, dramaturg og teatersjef.

Brages heiderspris går til ein person eller institusjon som i kraft av gjerninga som forfattar eller omsetjar, eller på andre måtar, har medverka til å auke spreinga av eller forståinga for litteratur, eller til å betre kvaliteten på norsk skriftkultur.

Heidersprisen 2019 går til Edvard Hoem.